

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, December' 3dikán, 1824.

Spanyol Ország.

Madridból Nov. 5-dik napján útnak indították a' Francziák az első nagy szállítványt Francia Ország felé. A' szállítást ispotályi bagázsian kezdték, a' mellyet őrizetképpen egy gyalog fegyveres csoport kísér két ágyúkkal. Az olta már a' második hasonló szállítvány is útnak indult, sőt már a' harmadik is (ezeket Nov. 11-kén írják Madridból), parancsolatot vett vala az indulásra: de ez a' parancsolat az után megmásollatott:

A' Párisi Orosz Császári Követet Gróf Pozzo-di-Borgót, Madridba várták.

A' Királyné atyja Maximilián Sachsoniai Princz Nov. 20-kán Bayonnebe érkezni 's a' következett napon útját a' Spanyol határig folytatni szándékszott. Iruntól fogva Vittoriaig Spanyol fegyveres csapatok, azután Burgósig Francziák voltak kiosztatva, hogy a' Princzet katonai tisztelettel fogadják és kísérik. Madridba 26-dikban várták ő K. Herczegségét.

A' Castiliai Fő Tanács kihirdettette azon plánumot, melly szerént a' Király ezen túl a' tudományokat folytattatni kívánja. Az előbeszédnek, mellyet ő Felsége ezen Hirdetés elejébe bocsátott, némmelly sorai ezen szavakat foglalják magokba: —

„Már az 1812-dik esztendőbeli ellenséges beütés felforgatott ezen országban minden politikai, polgári és religiói intézeteket. Által is látta vala ő Felsége még a' thronusra lett lépésekor, hogy melly szorgató legyen ezeknek jó rendbe leendő

szedettetése; 's már meg is valának minden chezvaló készülétek tétetve, midőn az 1820-dik esztendőbeli revolúzió ismét mindeneket megzavart. Az új törvényhozók, a' támadások által segítettvén, a' nevelési intézetet törvénytelen és vallástalan tudományok által iparkodtak meghamisítani és megvesztegetni. Hanem szerencsére a' legitimusság' és religió győzelmeik ismét módot szerzenek ő Felségének arra, hogy az előbbeni plánumot újabban munkába vétethesse, a' mint is hogy már most azt végrehajlatja.“

Ezen tanulási új plánum kiterjeszkedik a' Philosophiára, Theologiára, Törvénytudományra, és Orvosi tudományra. A' Philosophiát, minckelötte további tudományhoz fogna az ifjú, előre három esztendei cursusban egészen elkell végezni. A' tudományok nem Castiliai nyelven taníttatnak mint eddig, hanem Deak nyelven. A' kik magokat Theologiára vagy Törvénytudományra adják, előre annak megtanulására kell szánniok egy fél cursust (fél esztendőt), hogy mi a' Valóságos igaz Religió? Az Orvosi tudománybeli lézi könyvek, Caldanus, Gregori, Selles, és Blumenbach lesznek. Ruházatul az országban készülő fekete posztóból való hosszú kaput, mejre való, 's nadrág parancsolatnak a' tanulóknak. Nem solta a' hadi tanulási systema is ki fog adattatni.

Észak Amerika.

A' Mexikói Végrehajtó Tanács örökre megtiltotta a' rabszolgáknak (Szlávoknak)

vásárlását ezen Respublika' földjén. Minden rabszolga szabad ember, mihellyest Mexikónak földjére lépik. A' hajókat, idegenek akár Mexikóiak legyenek, ha rabszolgát akarnak behozni, elvételtek; a' tulajdonos pedig, valamint a' Vásárló, a' hajós Kapitány, a' Csónakos, és Kormányos, tíz esztendeig tartó fogsággal büntetnek.

D é l i A m é r i k a.

A' Jamaikai, Sept. 28-kán költ újság szerint elkezdődtek a' Columbiai és Perui seregek között a' valóságos csatázások. Ezen újság egy levelet bocsátott közre, a' melly Sept. 7-kén indult Panamából, és egy esatáról, a' melly Bolívar és Canterac között Augustus' 6-dik napján fordult elé, ekképpen beszéll! —

„A' két armádák néhány napokig tettek olly fordulásokat, hogy egygyik a' másikat olly fekvésben beérhesse, hogy véle megverekedni jónak lenni ítélhesse. Végezetre eszébe révén Canterac, hogy Bolívar nagyon bátorságos állásba helyeztette armadáját, jónak találta a' vezérlése alatt lévő armadát P a c a felé tovább indítani. Bolívar ezt látván sietve egész lovasságát előre küldötte s a' Canterac seregének hátulso csapatjára P a c a i völgyön beérte, hanem a' maga gyalogságát nagyon hátra hagyta, a' melly tekintet arra indította Canteracot, hogy maga személyesen minden lovasságával Bolívarra rohanjon, a' ki maga is személyesen vezérelte a' Columbiai lovasságot. Generális Nicochea kommandírozott alatta, mint másod Vezér. Az első öszszecsapás rettenetes vala; a' győzelem sokáig bizonytalankodott, hogy mellyik részhez álljon. Végezetre a' Canterac' lovasai, ámbár nagyobb számmal s jobb készülettel voltak mint a' Columbiaiak, csakugyan hátrálni kezdetek, s egész a' magok' gyalogságának lineájáig

nyomaltattak, s végre ezzel együtt futásra vettek a' dolgot, s azt Jouja felé folytatták.

„A' Spanyolok vesztesít ezen csatában 255 holtakra, kik között 10 Stabális tisztek találtak, s számos sebessekre s elszéledett emberekre teszik. Több mint 500 jól felszerszámozott lovakat nyertek-el a' győzedelmesek; a' esatározó mezőt gazdag préda fedte. Mint látszott Canterac loraságának harmad' részét elvesztette ezen csatában. Bolívar a' következő napon (Aug. 7-kén) tovább folytatta útját Canterac után.

„Ezen Tudósítást Generális Titoknok Heres Tamás küldötte, s azt erőssíti, hogy ezen napon talám egészen bevégződött volna a' Perui hadakozás, ha vagy a' Perui gyalogság a' lovassággal egygyütt olly sebesen el nem futott, vagy pedig ha a' hátra lévő Columbiai gyalogság szárnyra kaphatott volna, hogy a' Spanyolokat beérhesse. Reménlette ezen Tudósító, hogy következő tudósítását Jaujából fogja tenni a' hova Canterac hátrálását vette.

Perunak felsőbb részén is különös dolgok kezdtek előfordulni azolta, hogy Generális Olanéta elpartolt a' Royalista Spanyoloktól, mint hogy Royalista Generális Valdez, a' ki Bolívar ellen Canteracnak segítséget akart vinni, már most Olanétával kéntelenítettik bajlódni, a' ki pedig mint az alább irándókból kibozhatni, Buenos-Ayresből segítséget reméni magának. A' Londoni Times nevű Ujság illy Rio-de-Janeriói levelet bocsátott közre Sept. 19-dik napjáról: —

„Ide egy Spanyol tiszt érkezett Peruból Aréquipa városából, a' honnét Julius' 9-dik napján indult. Azt beszélli ez, hogy legalább azon napig még meg nem érkeztek volt a' Déli Amerikai Oceanusnak egygyik kikötőhelyébe is azok az Asia ó

Aquiles nevű Spanyol hadi hajók, melyeknek megérkezését már többször írták némely újságlevelek. Generális Olanetáról azt beszélli ezen tisztt, hogy minekutánna a' Royalistáktól elállott 's Potósit oda hagyta, a' Papok és főbb lakosok is minden felkelhető vagyonaikkal elmentek véle együtt Tarija városába. A' Valdez' katonái pedig olly nagyon széktek, hogy nem reménlhette, hogy ha béérhetné is Olanétát, megverekedhessék véle. Egy éjszaka csak a' Girona nevű Regementől 300 ember szökött-el. Ezt a' Valdez és Olanéta között kiütött ellenségeskedést természet szerint úgy írta-le ezen tisztt, mint a' Canterac vezérlése alatt lévő Spanyol seregbe nézve nagyon veszedelmes dolgot, mint hogy így meg nem érkezhetvén Valdez az ő segítségére, kéntelen lenne csak oltalmazólag folytatni Bolívar ellen a' hadakozást, holott az ő elcintén elintéztett plánuma a' volt, hogy megtámadja és kiverje a' Perui határokról. A' hova járul ezen tiszttnek beszéde szerint, hogy a' Canterac' katonái csak fél zsoldotkapnak, a' Columbiái katonák pedig egészet. Ezen tisztt is beszélli, hogy Callaót már kétszer próbálták titkon az insurgenseknek általadni, de a' melly próbatétel közel 80 embernek életébe került.

A' Buenos-Ayresi magános levelek szerint, mellyek Sept. 2-dikan indultak, ott a' Képviselek' kamarája 16,000 Piastereket rendelt-ki a' végre, hogy a' Végrehajtó Tanács küldjön Követeket a' Perui és Columbiái Országlószekekhez, hogy eszközljék-ki, hogy a' Déli Amerikai függetlenné lett országok egygyesített erővel iparkodjanak azon, hogy a' Perui hadakozást mennél hamarább bevégezhessek.

A' közöséges újság levelek is sokat írnak Buenos-Ayresből, mellyeknek ennyiben áll summás foglalata: —

Generális Olanetának Potosiból lett eltávozása után, Generális Caratala ment-be oda, mint Royalista Vezér, kit ott Olanetának két hátramaradott Guerilla barátjai Oberst Raya' és Marguleguei Julius' 14-dikén 60 emberekkel éjszaka-nak idején az ágyban meglepven, ötöt két Adjutánsaival együtt, kik az ő Sogorai voltak, Olanetához fogságra vitték. Egy más Guerilla Oberster, Lopez (kiről nem régen emlekeztünk, Castro nevű independens Generállal magát a' Valdez' háta megett, kinek már alig van 1500 emberekből álló serege, mint hallatott, öszsze csatolta. Ellenben Independens Oberster Benavente, a' ki Arequipában volt őrizetén, kinyilatkozatta, hogy ő nem fog Olanetához engedelmességgel viseltetni.

Limából írták de nem éppen bizonyosan, vagy legalább a' napnak meghatározása nélkül, hogy Generális Bodillonét egy kiütést próbálván, az Independensék néki lest vetettek; 's ötöt elfogván minden lőszerőjivel együtt agyon lötték. Nem tudhatni, hogy Bolívarnak magának valamely kiküldött csapatja volt-e, vagy pedig valamely Paskói Guerilla, a' melly az ő kiütését megsajditván, néki lest vetett 's elfogta.

Egy későbbi tudósítás szerint úgy vélekedtek, hogy Olanéta és azon Potosibéli Papok és lakosok a' kik véle onnét elmentek, magokat egész Saltáig visszavonják, a' hol Oberster Baca a' fogságra esett Caratalával már által ment vala. Saltában nagyon várták a' segítséget a' Buenos-Ayresi vidékekről.

Közép Amerika.

A' Londoni Újságlevelek szerint a' Mexikói Országlószekek, Guatimalát, a' melly ötölle elvalván egy senkítől nem függő Republikát formált, 's magának Közép Amerika nevet adott, tőkelle-

tesen megesmerte, 's az új Respublika Majorga nevű Követjét Aug. 25-dikán magához befogadta. Ezen Respublika azért nevezi magát Közép Amerikanak, hogy Mexikot és Columbiát egymástól egészen elválosztja, 's általjában szollván meglehetősen is a' közép Országot teszi Északi és Déli Amerika között.

Nagy Brittanía.

Egy Londoni ujságlevélben az erősítettik, hogy a' Bolívar és Canterac között elefordult verekedés még csak az ő lovasságaik között történt összcsepás lévén, ennek még semmi fontosság nem tulajdoníthatatik, és Canterac magát csak az előbbeni erős tanyájába vonta vissza.

Mikor a' Bolívar' győzedelmének első híre Londonba megérkezett, az Amerikai Respublikák' addósság-papírosainak beese egyszerre két perCentummal emelkedett feljebb, de kinyilatkozván, hogy ezen győzedelemnek még semmi nagy következtést nem lehet tulajdonítani, ismét alá kezdtek szállani. A' Columbiái papírosok 85 1/2, a' Mexikóiak 65 1/4 perCentumon keltek.

Azon próbákról, mellyek egy rézsint régebben részint mostanság a' végre tétettettek, hogy valyon az északi ég-sark és Amerika között nem lehetne-e valamely közösülési út a' Csendes tengerre (mare pacificumra) találni, illy jégzéseket olvasunk az ujságlevelekben: —

Az első út a' ezen ég-sarki vidékekre 1818-ban hajós Kapitány Rossz tette, ki a' Baffin öbleit megvizsgálván, kétségen kívül meggyőzte magát affelől, hogy azon James-szigetnek, mellyet a' Geographusok ezen nagy tengerbőlnek közepén lenni képzet-

tek, ott semmi híre-nyoma nem találtik. Ezen Kapitány talált legelőbb az öböl észak-keleti partjának egy részén az Esquimo-népnek teljesen esmeretlen nemzétére. Azon nagy kérdés eránt azonközben, hogy valyon Amerikához képeest észak felé a' Baffin-öblétől napnyugotra képzelvén, a' tengeren valami olly nyílás, mellyen hajókkal evezni, vagy a' szárazon valami nagy víz, melly a' közösülésre alkalmas lehetne, talatassék-e, leglassabbat fel nem fedezhetett.

A' második út a' ugyan ezen czélzással tette az 1819, 1820 és 1821-dik esztendőben hajós Kapitány Parry, a' ki felfedezte azt, hogy a' Lankoster' keskeny tengere a' Baffin' öbliből Amerika' északi esmeretlen részein napnyugot felé nyúlik, vagy kiterjeszkedik. Ezen Kapitány a' napkeleti és napnyugoti Oceánus között lévő tengernek fele útját bevezte 's Amerika felett északra több szigeteket fedezett-fel, mellyek között egynek Melville, a' másnak Sabina neveket adott.

Ugyan ezen Kapitány Parry még az 1821-dik esztendőben 's a' két következőben (1822-ben és 1823-ban) újabb út a' tett ezen ég-sark felé, 's most már a' Hudson-öbliről próbált bevezni az úgy nevezett tulajdonképpen való északi Oceánusra, de semmi sikere nem lett iparkodásának. — Említést érdemel itt, hogy Amerikai Kapitány Franklin is egy folettebb veszedelmes próbát tett hasonló czélzással a' Jég- vagy Jeges-tenger' partjain az 1822-dik esztendőben, de nem tengeren, hanem szárazon, de az ő útozásának se lett egyéb sikere, hanem hogy a' tenger partjaival való esmeretséget terjesztette többre, hanem valami olly nyílást, út a' vagy folyót, mellyen a' napnyugoti Oceánushoz lehetne közelíteni, fel nem fedezhetett.

Most éppen ismét négy próbatételek vagynak elintéztetve és munkában ugyan

ezen czélnak elérhetésére nézve: Tudniillik Kapitány Parry olly meghagyással küldött-el a' folyó esztendőben, hogy az ő 1819-dik, 1820-dik és 1321-dik esztendőkbéli próbatételeit folytassa 's akkori észrevételeit vigye lehető tökéletességre, az az, hogy a' Lankaster' keskeny tengerén olly messze nyomúljon-bé napnyugot-ra, a' mennyire csak lehetséges leszen. Kapitány Parryval egygyütt de külön hajón evezett-el ugyan ezen időben Kapitány Lyon olly meghagyással, hogy ha a' telt életben 's egészségben eltöltheti, a' tavasz kezdetén a' szárazon tegyen próbát, tudniillik, hogy a' Repulse' öble' partjánál útnak indulván mindenütt Északi Amerika' partján folytassa útját napnyugot felé egész a' réz-crek' vizéig, 's annak kitárlásán iparkodjék (a' minn t.i. Franlin Kapitány is iparkodott) hogy valyon nincsen-e valahol valami nyílás az általmenetelre. — Kapitány Franklin is el van, ugyan csak most küldetettve, hanem ő elejébe éppen ellenkező érányzás van szabattatra. Néki a' Mackenzi vizétől kell az északi partok mellett a' Bachring' keskeny tengerre felé próbát tenni, hogy ott, ha valami módon oda eljuthatna, a' nagy tengerre bevezhessen.

A' negyedig, ki éppen ezen időben küldetett-el hasonló próbatételre, az Orosz hajós Kapitány Kotzebue, de a' ki éppen ellenkező útát vett maga elejébe. Ő azon Bachring' keskeny tengerén akar az Északi nagy Oceanusra kiveezni, 's onnét magának az Északi partok mellett arra felé útát törni, a' honnét Anglus Kapitány Parry véle szembe evezni iparkodik. Kapitány Kotzebue már egy versben megtette ezen próbát, 's akkori útjában a' Bachring' keskeny tengeréhez káppest Északra egy más keskeny tengert fedezett-fel, 's ezt a' maga nevével nevezte-el. Most ismét ezen

útát akarja folytatni, 's megpróbálni, hogy mennyire haladhat tovább a' Jég-foknál, a' melly még ma a' legmesszebb lévő ismeretes pont Észak felé.

Francia Ország.

Papavoine azt akarja már most magáról elhitetni, hogy a' gyermekeknek látására valami olly különös dühösségtől lepettetik-meg, a' melynek ő ellene nem állhat, 's czzel menti magát azon cselekedetére nézve is, hogy a' tömlétzben egy kést egy ifjútól elkapván, azt azzal megvagdalta, a' melly történet azonközben az újabb levelekben egy kevésse különbözőbb módon beszéltetik, mint előbb. Az ifjú ember, kit megvagdalt már 19 esztendő, hanem csak a' formája olyan, hogy 13 vagy 14 esztendőt mutat. Szerencsére a' sebek, mellyeket rajta ejtett Papavoine nem halálosok. Hanem mindjárt azután még harmadik csúnt is tett ez a' veszedelmes ember, tudniillik a' vizsgálódó Biztosok között a' Protokollistát, a' kik azért mentek hozzá, hogy a' feljebb említett gyilkosságról Facti Speciest készítsenek; kegyetlenül hasba rugta, melyre nézve olly inget adtak réá, 's olly állapotba helyeztették, hogy már most senkit se fog megvagdálni se' hasba rugni.

Bayonnéből Nov. 16-kán: — „A' második Helvétus Regement, melly eddig itt volt őrizeten, olly parancsolatot veve telegrafi tudósítás által Párisból, hogy induljon útnak Madrid felé, 's ezentúl ott tegyen az első Helvétus Regementtel együtt, melly eddig is ott volt, őrizeti szolgálatot. Mihelyest ezen 2-dik Regement Burgosba megérkezik, melly az elejébe szabattott határozás szerint Nov. 30-kán történt, a' Francia seregek' első csapatjának azonnal meg kellett indulni Madridból.

Újabb Tudósítások.

Déli Amerika. — Ezen Czikkelyre ismét vissza kelle térnünk, azért hogy a' Bolivar és Cantarak között folyó verekedésekről, melyekről feljebb is irtunk, Tiszti Tudósítások érkeztek meg Panamából, a' melyeket szörölszóra ide tenni illeendőnek tartunk. Így következnek a' mi még ide férnek; —

A' Panamai keskeny-földi Ujsághoz tartozó Toldalék.

„A' Panamai Kommandáns Generalishoz és Kormányozóhoz a' Don Quixote nevű Columbiai Sooner hajó, a' melly Huanchacóból 17 napok alatt érkezett ide, illy Tiszti Tudósításokat hozott:

Perui Respublika Truxillói Prefektusság.

„Truxillo, Aug. 16-án. A' Panamai Isthmus Kamandáns Generalisához: — „Ezennel küldöm Excellenciádnak a' mi Junin mellett történt első fényes verekedésünkről való Tiszti Tudósítást.

„Ezen első szerencsés verekedés legfundamentosabb és leghízelkedőbb reménségekre szolgáltat okot, 's kedvező elő jelenségül szolgál arra, hogy a' gazdag Parut pusztító hadakozás nem soká el fog végződni. A' Zulia Batalion, a' Gujás Svadron, 's a' nemzeti őrző Dragnyosok a' verekedés után ismét szállásaikra mentek.

„Ámbár az alább következő Tiszti Tudósítás, melly a' Liberator Generalis Titolnokjától való, egészen tökéletes és pontos, engedje meg mindazáltal Excellenciád, hogy holmi apróság körülállásokat, melyek az ármadától magános levelek által adattak tudtomra, azon kívül is meg-

irhassak Ex.ádnak. Hycnek az itt következők:

„Több mint 1000 ellenséges lovasok, a' kik igen jó állásba helyeztették vala magokat, 400 lovasaink által futamtattak meg. Mind két fő vezérek, a' Liberator és Canterac, személyesen kommandírozták csatázó lovasságaikat. Canterac a' Liberator ellentállhatatlan hatalmát érezvén, előtte megfutamodott. Ezen ellenséges lovaság a' Royalista ármada virága, vagy válogatolja vala, 's nagyobbára Spanyol Veteránusokból állott. A' verekedés rettenetesen folytattatott. A' mi lovasságunk vétezségi csudákat követelt-el. Canterac is elé vette minden kitelhető katonai tudományát, alkalmasságot, és megrettenhetetlen bátorságát, de még is kéntelen vala megfutamodni lovasságával, a' melly az ő ármadájának egy harmadát tette. —

„A' Liberator mindenüt legelől megtatta magát, a' hol veszedelem fenyegetődzött, 's az ő jelenléte, a' melly maga egyedül egy ármadával fel-ért, kétségbeesésre juttatta Canteracot és az ármadáját. Az itt (Truxilloban) lakó nép, leírhatatlan örvendezéssel fogadta ezen győzedelmi híreket: —

„Vagyok Excellenciádnak legalázatosabb és legengedelmesebb szolgálja —“

„Perez Gábor Jó'sef.
(Folytatása következik.)

Éjszak-Amerikai egyesült Státusok.

Az Iturbide' Özvegye October' közepén Baltimoreba érkezett. Nagyon viselős. A' Mexikói Congressus szabadságot adott néli, hogy a' számára kiszabott penziót akár az Észak Amerikai Egygyesült Státusok akár Columbia' földjén lakozza, költse-ek.

Spanyol Ország.

Magyar Ország.

A' Darcellonai újságlevelekben illy Politizai Hirdetés jött-ki: —

„Az Urnak templomában másodszer jelenté magát a' tévelygés' és megvetés' szava. Egy a' maga alacsonyságára valamint vakmerő bátorságára nézve megvetést érdemlő istenkáromló ember e' hónap' 10-kén azon igasságokat, mellyeket a' szentséges fő templomban az istennek egy felkent embere a' hívőkhez intézett, tévelygésnek nevezni mérészlette. Az igasságos bosszar'odás, mellyel ezen városnak kegyes lekosai a' szemtelent halgatták, 's az isten' házában némelly illetlen eskekedeteket elkövetetni szemlélték, elegendők annak bizonyosságára, hogy melly vállasos gondolkodás lelkesítse őket. Az Országlás utánna jártat ezen illetlenségek eszközöljinek, 's felhedezván őket a' dolognak nagyságához képpest megbünteti. En részemről kész leszek akár melly órában meghaladni a' nékem erről tétendő jelentéseket, hogy a' megbántatott kegyességért bosszút állhassak. Annak nevét is elhalgatom, ki a' bűnöst bejelenté; bécsülni is fogom azon bejelentőt, a' ki ez által magát haládatosságomra érdemesíti. Kinyilatkoztatom, hogy meg nem szűnök vigyázni, hogy az isten' temploma eránt tartozó tiszteletnek megsértetésére 's a' közönséges bátorságnak megzavarítására czélzó próbatételek többé meg ne újulissanak, végezetre el nem mulatom a' fővényeknek keménysége szerint 's minden rendre és rangra való tekintet nélkül megbüntetni azokat, kik az Országlás' figyelmére illy érdemes tárgyak ellen bűnhődni fognak.“

Pestről Nov. 27-dik napján:

A' Pesti Királyi Universitáshoz a' Lelkipásztori Theologianak, és az egyházi ékesen-szöllásnak tanító székére, Ó Csasz. Kir. Felsege Nagy Tiszteletű és Tudós Szalay Imre Urat, a' Theologianak Doctorát, előbb a' Szombathelyi Püspöki Seminariumban a' Theologianak Tanítóját, most pedig Vámos-Családi Plébánust, mint szép tudományú és jeles buzgóságú egyházi Férfiút méltóztatott kegyelmessen ki-nevezni. —

Minékutánna T. T. Rummy Károly György Úr, a' Philosophianak Doctora, és Nemes Szepes Vármegyének Tabla-Bírája, a' ki előbb a' Tiszai T. Superintendiában Evangelikus Prédikatori Hivatalt viselt, utóbb a' híres Keszthelyi Georgikonban több esztendőig mezei Gazdaságot tanító Professor, azután a' jeles Karloviczai nem egygyesült Görög Gymnáziumban Professor és Director, legközelebb pedig a' híres Pozsonyi Evangelikum Lyceumban Sub-Rector és Katecheta volt, ezen hivatalról önként lemondott volna, Bécsbe menvén a' folyó esztendő October hónapjában Fő Tisztelendő Frint Jakab Prépost, Nagy-Varadi Kánonok, és Udvari Plébánus előtt a' Katholika Hitvallást letette. Ennél fogva Bécsben bizonyos Katholikum Intézeiben a' Magyar nyelvnek és Litteraturának tanítását elkezdette, magánosan pedig a' Római Classicusok, 's nevezetesen Horatius és Cicero fejtegetve tanító magyarázását folytatja. — Ezen Tudós, és több kiadott munkái által méltan elhíresedett Férfiúnak igyekezetétől min minden tekintetben hasznos következkéket várhatni.

Budán a' folyó esztendei Nov. 21-dik napján, a' fennálló híres rajzoló Iskolában, a' nagy Méltóságú Királyi Magyar Helytartó Tanácsnak Tanácsosi, úgymint: Méltóságos Kollár István Püspök, Nyitrai Matyas, a' Tudományok Commissiója Elölülőjének Helytartója, és Almásy Antal Urak előtt, Fő Tisztelendő Korbély Antal helybéli Director, és Eklér Imre a' vízi építő Mesterség Igazgatásának Adjunctusa köz tanácskozásával, mint e' végre kirendelt Tiszteknek, ítélete szerint Rauehman János Rajzoló-Mesternek, és számos Tanítványinak jelenlétében végbe ment a' rajzolásbeli jelesebb előmeneteknek jutalmaztatása. Az első jutalmat nyerte Erdélyből eredett Brassói fi Laskár Anasthasius, az Architecturaj jeles munkájáért; a' második jutalmat Lieblích János, Budai fi, az ékesítések rajzolásáért; a' harmadik jutalmat Rohr János, Tolna Vármegyéből Bátaszéli fi, a' virágok remek rajzolásáért. Az egész innepi tétel, valamint az Országlószeknek az Ifjúság kiképzése eránt való fő gondoskodását a' jelenvalókra nézve érzékenyítő benyomással mutatta, úgy Rauehman Tanító Urnak buzgóságát, helyes módját, és fontos tanítását megbizonyította, a' kinek oktatása alatt most is 250-en tanulják a' rajzolás külömbféle ágainak szép mesteriségét, és így a' mindenféle szép mesterségekre, s általjában az Országbeli hasznos iparkodásokra fogatanosan készülnek.

Pozsonyban November 10-kén. Gróf Várkonyi Amade Ferencz Ur, Csász. Kir. Kamarás, életének 65-dik esztendejében meghalt.

Nemes Vas Vármegyében folyó eszt. November 9-ikén NagyMélt. Gróf Dénesfalvai Cziráki Antal Urnak, a' Királyi Magyar Udvari Kamara Vice-Praesessének, mint nagy érdemű Administrátornak előüllése alatt tartatott a' Tisztválasztás. A' Sz. Lélek segítségül hívására Mélt. Böle András Szombathelyi Püspök Ur tartotta a' nagy Misét, azután a' Nagy Mélt. Gróf Magyar nyelven tartott fontos beszéddel nyitá meg a' választás munkáját, mely nem golyóbiskákkal, mint többnyire szokásban vagyon, hanem bádok tablátkákkal ment végbe, mellyeknek egygyik oldalán ezen szavakat: „Lelkicsméret szerént“ másik oldalán: „Csak a' közjóra tekints“ szavakat lehetett olvasni. A' gyülekezet olly számos volt, hogy este 7 óráig csak az Első Vice-Ispány választása mehetne végbe. Más nap a' Második Vice-Ispány, a' Fő Notárius, a' Fő Perceptor; harmad nap a' 6 Fő Bírák; negyed nap a' 12 Vice-Szolga-Bírák választatának. A' volksoknak többsége szerént Első Vice-Ispánnak választatott Tekintetes Niczki Niczky János Ur, a' ki eddig Fő Notárius volt; Második Vice-Ispánnak Tek. Szerdahelyi Ignác Ur, a' ki eddig is ezen hivatalt díeséretesen viselte; Fő Notáriusnak választatott Tek. Szél Imre Ur; Fő Perceptornek Bárdoosy László Ur; Fő Szolga-Bírának, és ugyan a' Szombathelyi Járásban: Beká-sy Imre; a' Kőszeghi Járásban Szita János; a' Körmöndi Járásban Tóth Lajos; a' Német-Ujvári Járásban Kossó-czy Ferencz; a' Tótsági Járásban Kisfaludy János; a' Kemenes-Allyai Járásban Gömbö János Urak. Fő Fiskálisnak megmarasztatott Komondy Lajos Ur.